

ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอร์รี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาศาสตร์
และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัย

นางสาวอาริณี วิทยานิวรรตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาวิชาศาสตร์ ภาควิชาแม่ยมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2542
ISBN 974-334-007-6
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF INSTRUCTION USING STORYLINE METHOD ON SCIENCE LEARNING
ACHIEVEMENT AND SATISFACTION TOWARDS INSTRUCTION OF
MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS OF THE DEMONSTRATION SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF THE UNIVERSITY AFFAIRS

Miss Tharinee Wittayaaniwat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Science Education

Department of Secondary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-007-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสื่อสารออนไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
วิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

โดย

นางสาวธาริณี วิทยาอนันต์ราตน์

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพันธ์ เดชะคุปต์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศรีบวรพาทกษ์)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ เชื้อพาณิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพันธ์ เดชะคุปต์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อธิศรา ชูชาติ)

ชาตินิ วิทยานิวรรตน์ : ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
วิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (EFFECTS OF INSTRUCTION USING STORYLINE METHOD ON
SCIENCE LEARNING ACHIEVEMENT AND SATISFACTION TOWARDS INSTRUCTION OF
MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS OF THE DEMONSTRATION SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF THE UNIVERSITY AFFAIRS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 195 หน้า, ISBN 974-334-007-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเก็บทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ระหว่างกลุ่ม
ที่เรียนโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์และกลุ่มที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนตามแบบปกติ ตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตฯฟ่างกรรณ์มหาวิทยาลัย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 36 คน กลุ่มนี้เป็นกลุ่มทดลอง
เรียนโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้วิธีการสอนตามแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยคือ 1) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีค่าความเที่ยง 0.84, ค่าความยากง่ายอยู่
ในช่วง 0.23 - 0.78 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ในช่วง 0.20 - 0.68 2) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน
และแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน ที่มีความตรงเจิงเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติกทดสอบค่าที่ (*t-test*) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์มีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
วิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือสูงกว่าร้อยละ 70
- นักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในระดับมาก โดยที่นักเรียนที่
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูงและระดับปานกลางมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในระดับมาก และ
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับต่ำมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธี
สตอรี่ไลน์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนตามแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา มัธยมศึกษา^๑
สาขา การศึกษาวิทยาศาสตร์
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต..... จาริน วิทยานิวรรตน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ดร.พิมพันธ์ เดชะคุปต์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4083702727 : MAJOR SCIENCE EDUCATION

KEY WORD : LEARNING SCIENCE ACHIEVEMENT / SATISFACTION TOWARDS INSTRUCTION / STORYLINE

METHOD

THARINEE WITTAYAANIWAT : EFFECTS OF INSTRUCTION USING STORYLINE METHOD ON SCIENCE LEARNING ACHIEVEMENT AND SATISFACTION TOWARDS INSTRUCTION OF MATHAYOM SUKSA TWO STUDENTS OF THE DEMONSTRATION SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF THE UNIVERSITY AFFAIRS

THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. PIMPAN DACHAKUPT, Ph.D. 195 pp.

ISBN 974-334-007-6

This study was a quasi-experimental research. The purposes of this study were to study science learning achievement and satisfaction towards instruction of the students learning by using storyline method and to compare science learning achievement of mathayom suksa two students between the groups learning by using storyline method and formal teaching method. The samples were two groups of mathayom suksa two students of Chulalongkorn University Demonstration School with 36 students in each group. One group was an experimental group learning by using storyline method. The other was the control group learning by using formal teaching method. The research instruments were 1) a science learning achievement test. The reliability of the science learning achievement test was 0.84, the difficulty levels were 0.23 – 0.78 and the discriminative levels were 0.20 – 0.68. 2) the satisfaction towards instruction inventory and the interview form, both of which have content validity. The collected data were analyzed by means of percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test and content analysis.

The research findings were summarized as follows :

1. The average score of science learning achievement of the students learning by using storyline method was higher than 70 percent which was the criterion score.
2. Generally, satisfaction of the students towards storyline method was at the high level, more specifically, satisfaction towards the storyline method of students with high and average learning achievement in science was at the high level whereas that of low achievers was at the medium level.
3. The science learning achievement of mathayom suksa two students learning by using storyline method was higher than those learning by using formal teaching method at the .05 level of significance .

ภาควิชา มัธยมศึกษา

สาขา การศึกษาวิทยาศาสตร์

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต..... รานิล จิตกานนิกราน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ดร.วนิดร ใจดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จดุลลังได้ด้วยดี เนื่องมาจากความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพันธ์ เศรษฐบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอสึกษาบั้งในความกรุณาที่ได้รับ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.จันทร์เพ็ญ เอื้อพาณิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัลิกา ชาติ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บูรพาโรงเรียนสาธิตฯ สำนักงานคณานักเรียน ตลอดจนคณาจารย์และนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการทางประสิทธิภาพของเครื่องมือ และการทดลองเป็นอย่างดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่เป็นอย่างสูงที่เคยห่วงใยและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนในโรงเรียนสาธิตฯ สำนักงานคณานักเรียน ฝ่ายมัธยม ที่เคยเป็นกำลังใจ สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาตลอด

ราชนี วิทยานิหารตน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๗
กิตติกรรมประกาศ.....	๘
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๔
สารบัญแผนภูมิ.....	๑๕
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของ การวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	9
ความหมายของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	9
องค์ประกอบและลักษณะสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	10
หลักการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	14
ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	21
บทบาทของผู้เรียนและผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์....	22
ข้อดีของการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	24
ข้อจำกัดของการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	26
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์.....	26
ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน.....	33
ความหมายของความพึงพอใจ.....	33
ทฤษฎีแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
การศึกษาและศั้นค่าวิเคราะห์.....	41
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	45
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วย วิธีสตอรี่ไลน์และวิธีการสอนตามแบบปกติ.....	51
ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์.....	52
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	73
รายการอ้างอิง.....	74
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	81
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	101
ภาคผนวก ง คุณภาพของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ก่อนการทดลองของนักเรียนก่อนทดลอง และก่อนทดลอง.....	187
ภาคผนวก จ รายชื่อโรงเรียนสาธิตสังกัดมหาวิทยาลัย.....	190
ภาคผนวก ฉ เกณฑ์การประเมินผลของกรรมวิชาการ.....	191
ประวัติผู้เขียน.....	193
	195

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 เกณฑ์การประเมินผลของกรณีวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.....	6
2 ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์นั้งการทดลอง ของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสตอร์รีไลน์.....	51
3 ค่าสถิติทดสอบที่ (<i>t-test</i>) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์นั้ง การทดลองของตัวอย่างประชากรกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีสตอร์รีไลน์และกลุ่มที่เรียนด้วย วิธีการสอนตามแบบปกติ	52
4 จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนที่มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธี สตอร์รีไลน์ในระดับต่าง ๆ	53
5 ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอร์รีไลน์ของนักเรียนที่มีระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน	53
6 ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอร์รีไลน์ ในแต่ละรายการ	54
7 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอร์รีไลน์ในด้านต่าง ๆ ของตัวอย่าง ประชากรกลุ่มที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน.....	57
8 ค่าความยากง่าย (<i>P</i>) และค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>) เป็นรายชื่อของแบบทดสอบผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องอาหาร จำนวน 60 ข้อ.....	187
9 ค่าเฉลี่ย (<i>X</i>) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>S.D.</i>) และค่าสถิติทดสอบที่ (<i>t-test</i>) ของ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ($\omega 203$) ก่อนการทดลองของกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม.....	190

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบสำคัญของวิธีสอนรีลีฟน์.....	11
2 เส้นทางการเดินเรื่อง เรื่องการลักษณะตัวในอวภาค.....	12
3 ตัวอย่างการนำเสนอการเรียนการสอน ในหัวเรื่อง อาหาร.....	16

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย